

Uchwała nr XXXVIII/ /14
Rady Miasta Gdyni
z 15 stycznia 2014 roku

w sprawie: nadania Honorowego Obywatelstwa Gdyni Panu Andrzejowi Kołodziejowi

Działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14 Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. nr 294 z późn. zmianami¹), § 11 ust. 1 pkt 1 Statutu Miasta Gdyni (MRMG Nr 27/04, poz. 223) oraz Regulaminu Honorowego Obywatelstwa Miasta Gdyni, Rada Miasta Gdyni uchwała, co następuje:

§ 1

Nadaje się Honorowe Obywatelstwo Gdyni – Panu Andrzejowi Kołodziejowi.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Przewodniczący Rady Miasta Gdyni
dr inż. Stanisław Szwabski*

¹ Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 roku, poz. 645.

UZASADNIENIE

Andrzej Kołodziej - współzałożyciel Pomorskiej Inicjatywy Historycznej, autor książki „Gdyńscy komunardzi. Sierpień 1980 w Stoczni Gdynia”, ale przede wszystkim organizator pamiętnego strajku w Stoczni Komuny Paryskiej w Gdyni w sierpniu 1980 r.

Urodził się 18 listopada 1959 w Zagórzcu. Wychowywał w wielodzietnej rodzinie w Wielopolu niedaleko Zagórzca. Miał osiem siostr oraz brata. Tam, w Bieszczadach, mocno wpisanych w walkę z sowieckim okupantem oraz narzuconą władzą ludową, w rodzinie kultywującej najważniejsze wartości: patriotyzm, honor, lojalność, tradycja, nie uznającej kompromisu dla kariery ukształtowało się jego umiłowanie wolności i sprawiedliwości.

W roku 1977 Andrzej Kołodziej przybył do Gdańska i zatrudnił się w Stoczni Gdańskiej. Szybko, bo już rok później, związał się z trójmiejską opozycją, początkowo z Ruchem Obrony Praw Człowieka i Obywatela, potem z Wolnymi Związkami Zawodowymi. Drukował oraz kolportował nielegalne wydawnictwa, brał udział w spotkaniach Wolnych Związków Zawodowych u pani Anny Walentynowicz. Właśnie z Anną Walentynowicz, Andrzej Kołodziej zorganizował strajk solidarnościowy w obronie wyrzuconych z pracy w Elektromontażu robotników, pragnących zawiązać Komitet Robotniczy. Za tę działalność oboje zostali zwolnieni ze Stoczni. Odwołania do Sądu Pracy w przypadku p. Kołodzieja nie dały. Pozostawał bezrobotnym, ale nie bezczynnym. W podziemnych drukarniach powielał nielegalne wydawnictwa, które później ofiarnie kolportował. Gdy latem 1980 r. na południu Polski rozpoczęły się strajki spowodowane drastycznymi podwyżkami wprowadzonymi przez ówczesny rząd, Andrzej Kołodziej porozumiewając się z Bogdanem Borsewiczem koordynującym przygotowania do strajku w Gdańsku zatrudnił się w gdyńskiej Stoczni Komuny Paryskiej. Ten krok był niezbędny, gdyż Wolne Związki Zawodowe w Gdyni były słabe i być może nie podjęłyby strajku w stoczni. Młody, 21-letni wówczas Kołodziej, nie znający nikogo w Stoczni Komuny Paryskiej, w pierwszym dniu w pracy, 15 sierpnia przekonał do podjęcia strajku 8 tysięcy pracowników, a oni zawierzili mu swój los. Wkrótce, za przykładem i przy wsparciu Stoczni Komuny Paryskiej, stanęły następne zakłady w Gdyni, ale centrum strajkowe pozostało w Stoczni. Tutaj wszyscy zgłaszali swoje postulaty, wiedząc że po demokratycznych konsultacjach na placu, Andrzej Kołodziej podejmie w imieniu strajkujących odpowiednie decyzje. Taką decyzję o kontynuowaniu strajku podjął w dniu 16 sierpnia, gdy Lech Wałęsa po rozmowach z dyrekcją Stoczni Gdańskiej nakazał strajk zakończyć. Bez Andrzeja Kołodzieja Gdynia w 1980 roku byłaby prawdopodobnie tylko biernym obserwatorem strajku w Stoczni Gdańskiej, który być może bez nacisku ze strony gdyńskich zakładów zakończyłby się już 16 sierpnia. I historia Polski mogłaby potoczyć się inaczej. Strajk zmienił życie i postawę gdynian. Wytworzone wówczas poczucie solidarności, gotowość do wzajemnej pomocy i wspólnego działania przeobraziło ludzi. Gdynia stała się innym miastem. Zwycięskim, przyjaznym i otwartym. Latem 1980 r. gdynianie ponownie uwierzyli, że mogą mieć wpływ na historię – swoją i Polski. To było niezwykle ważne doświadczenie. A jego inspiratorem był pan Andrzej Kołodziej.

Odwaga, mądrość i skuteczność Andrzeja Kołodzieja zostały docenione. Powierzono mu funkcję wiceprzewodniczącego Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego w Gdańsku, był jednym z sygnatariuszy Porozumień Gdańskich. Później pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Solidarność. W następnych latach mimo prześladowania przez władzę komunistyczną, a także 3 letniego wyroku więzienia Andrzej Kołodziej na nowo włączył się w pracę działającej wówczas Solidarności Walczącej. Razem Ewą Kubasiewicz założył Oddział Solidarności Walczącej Trójmiasto. Tu również zajmował się koordynacją spraw druku oraz kolportażu tak ważnych w tym okresie niezależnych wydawnictw, pomagał w działalności podziemnego Radia Solidarność, współorganizował

akcje, które miały uświadomić zastraszonemu stanem wojennym społeczeństwu, że istnieją i działają grupy oporu. Za tą działalność zapłacił wysoką cenę. Został aresztowany, a następnie przymusowo wydalony z Polski do Włoch, skąd mógł wrócić dopiero po 4 latach, w 1992 r.

W 2010 r. Andrzej Kołodziej wraz z Romanem Zwiercanem, założyli Pomorską Inicjatywę Historyczną z siedzibą w Gdyni. Jej celem jest między innymi prezentowanie najważniejszych wydarzeń historii najnowszej oraz ich znaczenia dla wolności oraz suwerenności Polski, szczególnie Pomorza i Gdyni. Do tej pory, w krótkim czasie, Pomorska Inicjatywa Historyczna przygotowała już kilka wystaw, w tym stałą ekspozycję na historycznej kładce Gdynia-Stocznia, wystawę "Dwa grudnie" w Gdyni, na skrzyżowaniu ul. Świętojańskiej i ul. 10 Lutego, wystawę "Grudzień 1970 w Gdańsku i Gdyni" prezentowaną w historycznej Sali BHP Stoczni Gdańskiej czy wystawę „Grudzień '70 na ulicach Gdyni. Zorganizowała kilka konferencji dotyczących tematyki opozycji z lat 1970 – 1989 min: „Solidarność Walcząca w Trójmieście”, sympozjum skierowane głównie do młodzieży.: „Grudzień 70 – Uniwersytet robotniczy" oraz „Grudzień 81 -Wojna z narodem - lekcja patriotyzmu". Wielu zapadła w pamięci inscenizacja historyczna wypadków z Grudnia 1970 roku pt. "Gdynia '70, za chleb i wolność, i nową Polskę", czy zorganizowana przez Fundację projekcja filmu „Czarny Czwartek” dla młodzieży gdyńskich szkół. Fundacja zainicjowała też powstanie historycznego sztandaru "Solidarności Walczącej" Oddziału Trójmiasto. W 2012 roku Pomorska Inicjatywa Historyczna, której prezesem jest pan Andrzej Kołodziej przygotowała i uruchomiła platformę informacyjną dotyczącą Sierpnia '80 w Gdyni - portal internetowy www.gdynia-1980.pl. Na portalu są prezentowane dokumenty, informacje o ludziach Sierpnia i opracowania dotyczące tego znamienego okresu historii dla Gdyni. Przedsięwzięcia podejmowane przez Fundację skierowane są głównie do młodzieży, bowiem parafrazując słowa druha Piotra Cieślowskiego, wychowawcy wielu młodych pokoleń, starsi muszą pamiętać, młodzi, żeby pamiętać muszą poznać.

W 2000 r. Rada Miasta Gdańska nadała panu Andrzejowi Kołodziejowi tytuł Honorowego Obywatela Miasta Gdańska. Jest on także Honorowym Obywatel Miasta Zagórz.

3 maja 1988 roku, za działalność na rzecz niepodległości Polski, decyzją rządu Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie Andrzej Kołodziej odznaczony przez prezydenta Kazimierza Sabbata Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

18 października 2001 roku Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego uhonorował pana Kołodzieja odznaką Zasłużony Działacz Kultury.

W 2006 roku, za wybitne zasługi w działalności na rzecz przemian demokratycznych w Polsce, za osiągnięcia w pracy zawodowej i społecznej Andrzej Kołodziej został odznaczony przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

W maju 2010 roku za działalność w strukturach Solidarności Walczącej otrzymał Krzyż Solidarności Walczącej.

25 stycznia Rada Miasta Gdyni uchwałą nr XIV/299/12 z 25 stycznia 2012 roku nadała mu Medal im. Eugeniusza Kwiatkowskiego za wybitne zasługi dla miasta.

Projekt wnosi na sesję 15 stycznia Komisja Statutowa.

*Przewodniczący Komisji
Andrzej Kieszek*